

Otwarta kultura | karta pracy

Przeczytajcie poniższy tekst, zastanówcie się i wypiszcie możliwe konsekwencje otwierania zasobów kultury dla:

- kraju
- twórców
- poszczególnych odbiorców
- społeczeństwa

Ruch wolnej kultury to ogólnoswiatowy ruch społeczny, który promuje wolność dystrybucji i modyfikacji utworów, przede wszystkim za pomocą internetu. Zwolennicy ruchu sprzeciwiają się ograniczeniom narzucanym przez prawo autorskie, które uważają za hamujące kreatywność.

Czym zasadniczo różni się ruch wolnej kultury od tej zastanej? Ruch wolnej kultury jest ruchem społecznym, który promuje wolność tworzenia, rozpowszechniania i modyfikowania twórczości – przekazywanej za pośrednictwem Internetu, jak również innych mediów elektronicznych. Ruch odnosi się także do nadmiernie rozbudowanego prawa autorskiego i czasem całkowicie odrzuca jego filozofię i koncepcje, które – jak się uważa – utrudniają kreatywność. Działacze nazywają zastany system „kulturą przyzwolenia”.

Kultura przyzwolenia to pojęcie często używane do opisu społeczeństwa, w którym ograniczenia praw autorskich są bardzo szerokie i nadmiernie egzekwowane, wszelkie wykorzystanie prac chronionych prawem autorskim jest szczegółowo regulowane. Ma to zarówno gospodarcze jak i społeczne implikacje: w takim społeczeństwie posiadacze praw autorskich mogą domagać się zapłaty za każde użycie dzieła i co ważniejsze, trzeba ich zawsze pytać o zgodę na wykonanie pracy pochodnej.

Obecnie rodzi się nowa jakość w kulturze – kreatywność pokolenia wychowanego w sieci, posiadającego duże umiejętności przetwarzania obiektów kultury zastanej, czerpiącego z tego radość i niegodzącego się z restrykcjami w kulturze.

Nie wszyscy twórcy mają świadomość, że z jednej strony są autorami dzieł, ale z innej ich konsumentami. Nie można uwierzyć w to, że jakiś twórca jest w stanie stworzyć dzieło bez oparcia się o kulturę zastaną, bez tradycji, jaką w sobie nosi, bez inspiracji tym, co inni dali mu w spadku ze swojej artystycznej schedy. Jedno wynika z drugiego i należy rozważyć kompromis między tym co komercyjne i tym co wspólne, by nie doszło do wykluczenia z kultury całych populacji.

Na podstawie: Bożena Bednarek-Michalska, Otwarta Kultura, KOED, [dostęp: 12.06.2013], dostępny w internecie: <http://koed.org.pl/otwartosc/otwarta-kultura>, na licencji CC-BY